

ION SAVA

LADA

Desen de VAL MUNTEANU

comedie într-un act

Acțiunea se petrece pe o scenă de teatru. E montat, necomplet, un decor care sugerează un balcon, un zid și un boschet. În mijloc este o masă de piatră sculptată, ca un sarcofag. La ridicarea cortinei, publicul trebuie să aibă impresia că în curînd va începe o repetiție. Doi, trei mașiniști trec pe scenă ducînd decoruri, iar un electrician leagă cu bandă de izolație lița de la un reflector. Un croitor trece cu un costum spre cabine. Din fund, apar patru hamali, purtînd pe umeri o enormă ladă, legată în balot de fier, cu fel de fel de etichete lipite, cu inscripțiuni. Recuziterul care îi conduce le indică locul unde s-o așeze, care e în stînga scenei.

RECUZITERUL : Așezați-o aici. (*Hamalii o așază căutînd s-o izbească cît mai puțin.*)

UN HAMAL : Greu al dracului lădoiul ăsta ! Dacă știam...

ALT HAMAL : Mi-a rupt șalele. Așa ceva se transportă cu camionul, nu cu spatele...

ALT HAMAL : Ce le pasă boierilor de umerii noștri...

RECUZITERUL : Nu vă e rușine... Un colet de două sute de kilograme la patru oameni... asta-i greutate ?

REGIZORUL ASISTENT (*intră din culise îmbrăcat în halat, avînd un text în mînă*) : Ei, a sosit ?

RECUZITERUL : A sosit. Nu vedeti ? E cît o vacă.

REGIZORUL ASISTENT : Eu am avut dreptate, e candelaburul pe care l-am comandat acum doi ani.

RECUZITERUL : Candelaburul cred și eu că trebuie să fie... Mă mir însă cum de ni l-au trimis pe gratis...

REGIZORUL ASISTENT : Pe gratis ?

RECUZITERUL : Dar ce ? A dat cineva vreun ban ? S-a făcut o comandă și, la scrisoarea prin care ni se cerea un acoto egal cu jumătate din cost, n-a mai răspuns nimeni.

REGIZORUL ASISTENT : Văzînd că nu răspunde nimeni, s-au gîndit că sîntem un teatru serios și solvabil, și ni l-au trimis ramburs.

RECUZITERUL : Nici un ramburs. Uite fractul aici. E un colet fără valoare.

REGIZORUL ASISTENT (*apropiîndu-se și pînînd mîna pe ladă*) : Atunci ce naiba să fie în ea ?

RECUZITERUL : Vom ști îndată. L-am chemat la telefon pe domnul director... Este și o scrisoare care trebuie să lămurească. (*Către hamal.*) Voi ce mai stați, cărați-vă !

UN HAMAL : Mai căscăm și noi gura...

UN MAȘINIST (*trece ducînd un decor pe care e pictată o casă cu două etaje ; se oprește și se adresează primului hamal*) : Ce vă pasă ? Ați adus lădița, luați gologanii și noapte bună... Halal de voi... Nu ca noi, bietii... Privește...

unul singur și duc cogeamite casa în spate... (*O saltă și iese.*)

RECUZITERUL : Puteți pleca... Aici avem treabă... Treceți pe la poartă să primiți banii... Uite aici bonul. (*Hamalii pleacă.*)

REGIZORUL ASISTENT (*controlînd lada*) : Parc'a stat în fundul mării... Și ce scînduri groase !

RECUZITERUL : Ambalaj rezistent. Transporturi se fac astăzi foarte greu... Iar cînd vine un colet din străinătate, vai de mama lui ce pătește la vamă... Îl trîntesc toți de nu se vede...

DIRECTORUL (*intrînd*) : Ei, l-ați adus ?

RECUZITERUL (*arătîndu-l*) : E cam mare, domnule director... Cum spune și domnul asistent... trebuie să fie candelaburul.

DIRECTORUL : Fiți oameni serioși. Cum să fie candelaburul ? N-a expediat nimeni nici un ban...

RECUZITERUL : E și o scrisoare venită odată cu coletul.

DIRECTORUL : Și ce mai aștepți ? Dă-o încoace. (*O ia și o desface febril.*) E în italienește. Cine știe italiana aici ?

REGIZORUL ASISTENT : Ferruccio, sufleurul... el e italian. Să-l chem ?

DIRECTORUL : Sigur. Cheamă-l.

REGIZORUL ASISTENT (*strigă*) : Ferruccio !

DIRECTORUL (*privînd lada*) : În ce hal e... Parc'a vine de pe lumea cealaltă... Cîte ștampile !... Cîte etichete !

FERRUCIO (*vine mîncînd*) : Cine m-a strigat ?

DIRECTORUL : Noi, Ferruccio... Uite... am aici o scrisoare în limba dumitale... Dacă vrei să ne-o citești... Îți mai aduci aminte de Napoli... O sole mio... (*I-o dă.*)

FERRUCIO : Mă iertați o clipă, să-mi pun ochelarii... (*Scoate, după ce a căutat prin toate buzunarele, o pereche de ochelari cu o singură lentilă și-i pune pe nas.*)

DIRECTORUL : Dar ce fel de ochelari ai ? Numai cu un geam ?

FERRUCIO : Păi, la meseria mea nu-mi trebuie decît dreptul. Textele de teatru

astăzi se scriu numai pe o pagină, cea din dreapta... Ia să vedem... (Desface scrisoarea și citește, la început mai greu și pe urmă mai curgător.)

„Onor. Direcțiunii Teatrului
Melpomena“
București

Preluând antica întreprindere de coloniale și delicatele Gambarotta și Mamamella din Verona, casa fondată în anul una mie patru sute treizeci și doi, cu toate sucursalele și întreg inventarul, și procedând la un control al depozitelor pentru lărgirea activității noastre în vederea exportului de mășline marinate, într-una din hrubele subterane de la centrala din Verona am descoperit alăturatul colet care constă dintr-o ladă. Rezultă din cercetarea vechilor registre că prezenta ladă a fost lăsată în gaj la douăzeci și trei maiu una mie cinci sute douăzeci, de numitul Luigi da Porto, pentru cinci butelii cu Chianti și o roată de parmezan. Cum numitul nu s-a mai prezentat să achite nota, Gambarotta și Mamamella au depozitat coletul în magazie spre a-l preda la cerere deponentului sau împuterniciților săi, și astfel, trecând vremea, lada a fost pierdută din vedere și uitată. Găsind lada în zilele noastre, specialiștii în coletărie ai casei au observat o inscripție în limba latină care, descifrată de expertul casei noastre în corespondență de limbi moarte, sună astfel: „Dacă voi apuca să mor sărac și nu voi putea achita cinci butelii de Chianti și o roată de parmezan în cost de cinci lire, rog ca această ladă să fie expediată aceluia teatru care va avea programat, pe scena sa, piesa pe care englezul Shakespeare o va scrie după adevărata istorie văzută de mine, și care se cheamă Romeo și Julieta. Cu siguranță că nota de plată va fi achitată și astfel voi avea liniște în mormînt. Semnat,

Luigi da Porto“

Cum în tradiția întreprinderilor noastre există, sfîntă, dorința de a mulțumi în totul onorata clientelă, ne-am interesat și văzînd că teatrul Melpomena, ce cu atîta glorie îl conduceți, e singurul ce are pe program această piesă, v-am expediat cu coletărie rapidă lada în cauză, rugîndu-vă să o acceptați, confirmîndu-ne telegrafic de primire și aducîndu-vă la cunoștință că, înțelegînd să participăm și noi la încercările grele prin care trece teatrul contemporan, renunțăm la suma inițială de cinci lire în folosul artei.

Cu stimă,
Pipistrello et Cacciabue

Coloniale, delicate și export de mășline marinate.

Roma, Verona, Milano, Venetia

(Directorul ia scrisoarea din mîna lui Ferruccio, o privește de parcă nu-i vine a crede, privește pe toți, apoi lada, și exclamă.)

DIRECTORUL : Asta-i bună !

REGIZORUL ASISTENT : Să nu fie vreo farsă, domnule director...

RECUZITERUL : Vreo mașină infernală trimisă de dușmanii dumneavoastră... Avem, slavă Domnului... Teatrul de vis-à-vis de-abia așteaptă să ne prăbușim.

DIRECTORUL (care s-a plimbat în jurul lăzii) : Tăceți din gură și nu mai vorbiți prostii. Deschideți lada.

RECUZITERUL (scoțînd tesla de la brîu și, ca să arate că e un om care înțelege să se sacrifice singur în caz de primejdie, spune directorului) : Duceți-vă dumneavoastră în birou și cînd va fi deschisă, vă poftesc eu... E mai sigur... Oamenii ca dumneavoastră nu se găsesc pe toate drumurile...

DIRECTORUL (erou) : Nu fii prost... Deschide-o în fața mea ! (Recuziterul începe s-o desfacă.)

REGIZORUL ASISTENT : Ce-ar fi totuși să fie candelabru. A fost visul dumneavoastră, domnule director.

DIRECTORUL : Lasă candelabru. Cît mai este pînă să începă repetiția ?

REGIZORUL ASISTENT : Peste o jumătate de oră. Acum e nouă și jumătate.

(Capacul lăzii este scos și dînd paisele la o parte se vede că înăuntru este o altă ladă.)

RECUZITERUL : Asta nu miroase a bine... (Și continuă să scoată paisele.)

REGIZORUL ASISTENT (care s-a apropiat și cercetează) : Stai ! Uite o hîrtie pe care e scris ceva... (O scoate.) E un pergament și tot pe altă limbă scrie. (I-o dă directorului.)

DIRECTORUL : Un pergament ? E în latinește... Cine naiba să traducă ?

REGIZORUL ASISTENT : Popa catolic. Să-l chem ?

DIRECTORUL : Dă-mi telefonul... Am eu un prieten profesor la Universitate... (Regizorul aduce telefonul din culise și-l pune pe măsută. Directorul stă pe scaun și face numărul. Către regizor.) Dumneata ia o hîrtie și scrie ce-ți dictez eu... Alo!... Tu ești, Manole ? Uite, dragă, ce este... Am în mînă un pergament scris în latinește... Pare un document misterios... Eu ți-l citesc și fii tu bun și

descifrează-l... (Regizorul.) Scrie! (La telefon.) Da... uite, citesc!

„Hac in arca corpora horum qui pulcherrimi amantes fuerunt, iuvenes nobiles Veronenses, Romeo et Iulia, iacent.“ În această ladă zac corpurile acestora ce-au fost cei mai frumoși îndrăgostiți tineri nobili din Verona, Romeo și Julieta... „Cum vero praevidissem Anglum Shakespeare unam ex suarum fabularum scripturum esse“... Prevăzînd că englezul Shakespeare va scrie una din piesele sale... „imitans drama apud quod ego adfui“... după drama la care eu am asistat... „e cum cognovissem eum facta non recte narrare, semper cum poeticis fictionibus artificiosisque linguae ea vertere quaerentem“... și cunoscîndu-l că denaturează faptele cîntînd să le înlocuiască cu absurdități poetice și cu figuri de stil... „quae ex sua mente semper vi vini excitata proveniunt“... izvoarele dintr-un creier mereu încălzit de puterea vinului... „Cum composui essent, ex sepulchro eos sustuli — et quia vera mea predilecta ars magia, alchimia et astrologia fuit...“ Îndată după înmormîntare, i-am sustras din mormînt și cum adevărata mea ocupație a fost cu predilecție magia, alchimia și astrologia...

„sub palpebris illorum tres guttas longae vitae caerulei elixiri distillui“... le-am picurat sub pleoape cîte trei picături din elixirul albastru de viață lungă... „Quocumque illi excitari poterunt et veram eorum fabulam sustineant“. Ei vor putea fi oricînd treziți ca să-și susție adevărata lor poveste... „siflavi elixiri lagenam quam in crumena Romae zonae deposui sub eorum naso mittatur“... Dacă li se pune sub nas flaconul cu elixir galben, pe care l-am depus în pungă de la centura lui Romeo... „Animas vertite!“ Atențiune!... „Ut odorem illis ad inhalandum dabitur...“ Cînd le veți da să miroase... „primum lagenam bene agitatum esse debet“... să se agite bine mai întîi flaconul... „nam aliter suscitabuntur, sed in aeternitatem auditus verbumque eos deficiunt“... căci altfel se vor trezi, dar nu vor auzi și nu vor mai putea vorbi niciodată.

Luigi da Porto

(In continuare, la telefon.) Ei... ce zici? Crezi că n-am dormit bine? Ne vedem diseară la masă să-ți arăt pergamentul... La revedere... Îți mulțumesc... (Include aparatul.)

REGIZORUL ASISTENT (privind ce-a scris): Asta-i farsă, domnule director... v-a combinat-o concurența... Le stă în gît că jucați dumneavoastră Romeo și Julieta.

REGUZITERUL (cătore director, care a luat traducerea și-o recitește): Eu sînt sigur că în lada asta este altă ladă și în lada aceea este altă ladă. Lăzi din ce în ce mai mici și la mijloc o cutie cu o pisică moartă...

REGIZORUL ASISTENT (radios): Asta-i! Farsa clasică... Dumneavoastră știți că în teatru cel mai mare ghinion e o pisică moartă. De vreo cîteva zile a dispărut motanul portarului... Asta-i!... Cei de la teatrul de vis-à-vis au prins motanul, l-au otrăvit și-acuma l-au trimis aici ca să cadă piesa... Pisică moartă e cădere sigură... Dați ordin să dea lada afară și chemăm preotul să facă o sfeștanie.

DIRECTORUL (care s-a gîndit): Ia mai încetați cu prostiile... Nu vedeți că scrisoarea e venită din Italia? Uite mărcile, stampila!...

REGIZORUL ASISTENT: Falsificate, domnule director! Nu știți că au pe Hlibinski, pictorul lor, care e dracul gol... Acela imită orice... Cînd jucau ei Macbeth, a pictat lingă scară un șoarece. I-a pus mustați de la o perie de haine și-n ochi i-a băgat două ace cu gămălie... Cînd a coborît Lady Macbeth —de-și freca mîinile — și l-a văzut, a țipat, și-a ridicat poalele și a rupt-o la fugă... A trebuit să lase cortina... L-au amendat pe Hlibinski cu leafă pe două luni... Acela e în stare de orice...

DIRECTORUL (care a cercetat scrisoarea): Imposibil... (Cătore recuziter.) N-ai adus lada de la vamă?

RECUZITERUL: De la vamă... Am și actele.

DIRECTORUL: Vezi? Crezi că funcționarii de la vamă se pretează la astfel de glume?

ACTORUL-ROMEO (intrînd îmbrăcat ca Romeo): Bună dimineața! Dragă director, eu sînt gata. Mi-am pus și costumul, ca să-l probez... dar șoșonii nu-i scot ca răcesc mai rău și dau premiera peste cap... Curentul de pe scena asta m-a nenorocit... Dar ce-i cu lada asta?

DIRECTORUL: Ce vrei să fie? Să-ți stea mîntea-n loc. Stau și-mi frămînt creierii de-un sfert de ceas și am impresia că înnebunesc... (Și începe să se plimbe în sus și-n jos.)

ACTORUL-ROMEO (cătore Regizorul asistent): Dar ce este? Ce s-a întîmplat?

REGIZORUL ASISTENT (cu palma la gură ca să n-audă directorul): Romeo! E în ladă!

ACTORUL-ROMEO: Ce?

RECUZITERUL (șoptit, cu gura strîmbă):

Da... Și domnul Roneo și domnișoara Julieta... Amîndoi sînt în ladă!

ACTORUL-ROMEO (*nu-i arde de glumă*): Mai avem trei zile pînă la premieră și vă țineți de fleacuri...

DIRECTORUL (*care a auzit, se răstește*): Ce fleacuri, domnule... Nici un fleac... Pipistrello și Cacciabue din Italia... negustori de mășline marinate ne-au trimis pe Romeo și Julieta în ladă... Ai înțeles? Ești mulțumit? (*Și începe iar să se plimbe.*)

ACTORUL-ROMEO (*care a rămas cu gura căscată, privește pe ceilalți doi și, văzînd că stau serioși, începe să zîmbească. Apoi, făcînd semn că Directorul e fîcînt*): Incolo, totul e în ordine? Mi se pare că e ceva putred în Danemarca. (*Și urmează o pauză grea.*)

(*Directorul, plimbîndu-se extrem de agitat, se oprește deodată, ca Napoleon, și începe să strige.*)

DIRECTORUL: Deschide lada a doua!
(*Recuziterul e gata să puie tesla.*)

REGIZORUL ASISTENT: N-ar fi mai bine, domnule director, s-o scoatem afară și s-o deschidă altcineva... Plătesc eu ceva...

ACTORUL-ROMEO (*în panică*): Dar ce? E ceva suspect?

REGIZORUL ASISTENT: Eu sînt sigur că-i o farsă, montată de vis-à-vis... Dacă nu-i pisică moartă, poate e ceva care sare... Și, Doamne păzește! Se-ntîmplă o nenorocire...

ACTORUL-ROMEO (*în retragere*): Eu mă duc în cabină... să mai repet... Cînd veți scoate lada de-aici, să mă chemați!
(*Iese grăbit.*)

DIRECTORUL (*Recuziterului*): Ce te uiți la mine ca un vițel la poarta nouă? Ți-am spus. Deschide lada a doua! Doar sînteți oameni în toată firea.

RECUZITERUL: O deschid, domnule director... Mie nu mi-e frică... Nu mi-a fost mie frică de bombe și-am să mă sperii de o ladă? (*Și începe să deschidă. Cînd bagă tesla ca să scoată un cui, cuiul scîrție și, în același moment, intră din culise actrița Julieta, în costumul clasic, dar cu o poșetă modernă în mînă și cu un palton de blană pe umeri. Cînd cuiul a scîrțuit, Regizorul asistent o vede și strigă: Înapoi! Actrița Julieta, speriată, țipă și leșină.*)

DIRECTORUL (*se repede și o susține. Regizorul se repede și el*): Pleacă, domnule, de-aici! Ești nebun? Ești om în toată firea și te porți ca femeile! Ce-ai făcut? De ce-ai speriat-o?

REGIZORUL ASISTENT: M-am gîndit să nu pățească ceva... așa, din greșală...

și dacă se-ntîmplă ceva... eu nu pot juca poimîine pe Julieta. (*O ridică și o așază pe un scaun.*)

DIRECTORUL: Strigă să-i aducă un pahar cu apă...

REGIZORUL ASISTENT: Desfaceți-o la piept...

DIRECTORUL: Bine. Lasă c-o desfac eu... Du-te după apă. (*Regizorul asistent iese.*)

ACTORUL-ROMEO (*intră repede*): Ce-a fost? De ce a țiapat? (*O vede pe Julieta leșinată.*) Dar bine, asta-i bătaie de joc... (*Începe s-o bată peste obraji.*) Sărmană prietenă... Hai, trezește-te! (*Regizorul asistent intră cu un pahar cu apă și o stropește.*) Domnule director, îmi pare rău, dar în condițiile acestea nu pot repeta. Te rog să amîni premiera pînă vă veți hotărî să fiți oameni serioși. Noi ne mîncăm viața aici, pe scenă, și dumneavoastră vă arde de glume... Rușine!

REGIZORUL ASISTENT: Eu zic să încercăm cu puțin eter.

ACTORUL-ROMEO: Ce eter?! Cheamă doctorul... O știți doar cît e de sensibilă...

DIRECTORUL: Trimite după doctor, ce mai aștepti? Vrei să închidem teatrul? O știi doar cît e de sensibilă... (*Julieta mișcă.*) Stai! A mișcat!

ACTORUL-ROMEO: Să nu i se fi rupt ceva...

ACTRIȚA-JULIETA (*mecanic, udă un deget în gură și, ridicînd rochia, oprește să se întindă un ochi care s-a desprins la ciorap*): S-a rupt ciorapul, fir-ar al dracului. E a cincea pereche de cînd repet în piesa asta... Aveți să mi-i plătiți cu vîrf și îndesat... (*Văzînd pe regizor.*) De ce-ai țiapat la mine? Ce-i aici? Facem teatru sau e panoramă?

ACTORUL-ROMEO: Nu te mai enerva. (*Ironic.*) Domnul director are un acces de idei moderne... Are pe Romeo și Julieta în ladă...

ACTRIȚA-JULIETA (*acrindu-se*): Bănuiam eu că se pune la cale ceva... Dacă nu-ți place interpretarea mea, trebuia s-o spui de la început... și să nu mă lași să bag o avere în montare...

DIRECTORUL: Liniștește-te, dragă... Nu te potrivești la toate insinuările... (*Deodată.*) Dar ce? Ați înnebunit cu toții?

ACTRIȚA-JULIETA: Am înnebunit eu? N-ar fi rău să-ți controlezi expresiile... Te rog! Să-mi spuneți imediat ce este în ladă! (*Și privește fix pe regizor.*)

REGIZORUL (*intimidat*): Eu... cred că-i o pisică moartă...

ACTRIȚA-JULIETA (*tare, către recuziter*): Ce este în ladă?

RECUZITERUL: S-ar putea să fie candelaburul...

DIRECTORUL (*intervenind. Tare exasperat*): Dar v-am mai spus... Italia, coloniale și delicatose, Romeo și Julieta în ladă, Pipistrello, uite scrisoarea, citește... adică nu, că-i pe latinește: Luigi da Porto, elixir albastru și elixir galben... miroase și învie... trebuie agitat înainte...

ACTORUL-ROMEO (*luind pe Julieta de braț și încercând s-o retragă*): Dragă prietenă, cred că-i mai nimerit să-l rugăm pe director să ne lase să repetăm scena pentru care-am fost chemați la repetiție... și pe urmă... poate se calmează și...

DIRECTORUL (*urlind*): Nu mă calmez! Sinteți niște... nu știu cum să vă spun... cu toții. Aveți puțină răbdare să lămurim...

ACTORUL-ROMEO (*împăciunit, ca să scape*): Bine... bine, avem să lămurim totul pe urmă... Întii să repetăm, ca să ne facem datoria pentru care sintem plătiți... Ne-am îmbrăcat și în costume, așa că... (*Tare.*) Doamnă regizor, să începă te rog repetiția...

REGIZORUL ASISTENT (*profesional*): La locuri, vă rog! Scena balconului.

ACTORUL-ROMEO: Dă ordin să dea lada la o parte... Hai, colegă, urcă-te la balcon...

ACTRIȚA-JULIETA: Mă urc, dar de repetat nu cred că voi putea... Sint foarte enervată... Am să marchez numai...

ACTORUL-ROMEO: În cazul acesta, nu văd rostul repetiției... Scena balconului e repetată cel mai puțin... când avem s-o punem la punct?

ACTRIȚA-JULIETA (*exasperată*): Dar cum vrei să mă transpun, cu lada asta la nasul meu?

ACTORUL-ROMEO (*tare*): Să se dea lada afară! Am mai spus și spun pentru ultima oară!

RECUZITERUL: Dar e grea... Are două sute de kilograme... Cine s-o miște?

DIRECTORUL (*cu autoritate*): Vedeți-vă de treabă și repetați-vă scena! Lada nu se mișcă de-aici.

REGIZORUL ASISTENT: O acopăr eu cu ceva... și putem repeta. (*Ia din culise o perdea și o pune peste ladă.*) Iată... s-a aranjat.

DIRECTORUL: Cît repetă ei scena, spune portarului să cheme pe comisarul de la circumscripția a șaptea... E aici, aproape...

ACTRIȚA-JULIETA: Și poliția acum...

Asta-i nemaipomenit...

REGIZORUL ASISTENT: Să chemăm și doctorul de-alături... E mai bine... Pentru orice eventualitate...

DIRECTORUL: Cheamă și doctorul... Dacă-i bal, bal să fie... (*Regizorul iese.*)

ACTORUL-ROMEO (*urlind*): Repetăm sau nu repetăm?

DIRECTORUL: Dar repetă, domnule, cît vrei, și nu mai face pe nebulul...

ACTORUL-ROMEO: Ai spus „nebulul“?

DIRECTORUL: Da.

ACTORUL-ROMEO: Află că „nebulul“ e în fața mea, domnule!

DIRECTORUL: Puțin îmi pasă de ce vezi în fața dumatăle, eu îți întorc spatele și-am terminat... (*Și se îndepărtează, plimbându-se în fundul scenei, agitat.*)

ACTORUL-ROMEO: Ai noroc că s-au lipit afișele pe stradă... Altfel ți-aș arăta eu ce fel de spate am... Hai sus, iubită colega. Datoria înainte de toate... Domnul director e în criză... (*Strigă.*) Ferruccio! Trece la cușcă și să nu-mi suflă decît începuturile...

ACTRIȚA-JULIETA (*care a ajuns pe balcon*): Ferruccio! Mie nici un cuvânt, afară de acelea subliniate...

FERRUCIO (*care tot timpul a stat de o parte, se ridică și intră în cușcă*): Bine... bine... (*Cînd a ridicat capacul spune ca și cum tot timpul a meditat.*) Doamnă director, eu, cînd eram copil, am fost la Gambarotta și Mamamella din Verona. Specialitatea lor era „Mortadella“ și „Gorgonzolla“...

ACTORUL-ROMEO (*strigînd*): Ferruccio! La cușcă!

REGIZORUL ASISTENT: Am spus portarului să-i cheme, doamnă director. Și pe comisar și pe doctor! (*Uzînd fața feroce a Actorului-Romeo.*) Vreți să facem și ceva lumină? Doamnă director, treceți în sală?

DIRECTORUL: Fă ce vrei... Eu rămîn aici...

REGIZORUL ASISTENT: Electrica! Lumina!

ACTORUL-ROMEO (*directorului*): Ce vorbă-i asta: „Fă ce vrei!“ Adică pe dumneata nu te interesează ce efect face costumul meu în rază de lună? Aici nu e teatrul dumatăle?

DIRECTORUL (*supărat*): Tocmai, pentru că e teatrul meu, nu-mi place să mi se impună acțiuni pe care nu simt nevoia să le fac cînd am alte preocupări...

ACTORUL-ROMEO (*cu amărăciune*): Alte preocupări... Regretabil! Pe mine mă preocupă rolul în primul rînd!

DIRECTORUL: Poftim, repetă! Te

oprește cineva? Iată, ai și lumină...
(*Tare.*) Mută reflectorul din dreapta
ceva mai la stînga!

ACTRIȚA-JULIETA: Vă închipuiți că
am să stau o mie de ani cocoțată pe
balcon? Dacă nu se repetă, plec... și
după mine... potopul!... Tăcere!...
(*Incep.*) Dă-i drumul, Romeo! Sări peste
zid...

(*Actorul Romeo marchează că sare peste
zid și începe.*)

ACTORUL-ROMEO:

Nici vorbă! Numai cine în lunga
vieții goană
N-a suferit durerea ce lasă-n noi
o rană,
Numai acela rîde de cicatricea ei...

(*Balconul se luminează.*)

A! Uite o lumină! Fiți veseli,
ochii mei!
Fereastra-i răsăritul și Julieta-i
soare.

(*Julieta aprinde o țigară și se plimbă în
balcon.*)

O umbră? Julieta?
Mijlocu-i se-nmlădie
Pe-o mină-și lasă capul...
Ah! Pentru ce nu sînt mănuse sau
panglică...
Sau boarea unui vînt
Să-i pot ușor atinge obrazul...

ACTRIȚA-JULIETA (*marcat*):

Vai! Vai mie!

ACTORUL-ROMEO (*aparte*):

O! Mai vorbești încă,
Izvor de melodie!

ACTRIȚA-JULIETA:

O, Romeo, Romeo...

ACTORUL-ROMEO:

M-a chemat?

ACTRIȚA-JULIETA:

De ce ești tu Romeo?

ACTORUL-ROMEO:

Ce chin! Chin blestemat!

ACTRIȚA-JULIETA:

Reneagă pe-al tău tată;
Te leapădă de nume.
Sau, dacă nu se poate, fă legămînt
că-n lume

Vei fi al meu, și-atuncea...

Sînt gata să renunț

A fi o Capoletă...

ACTORUL-ROMEO (*neauzit de ea*):

Nu știu... să mă denunț

Îndată, răspunzîndu-i?
sau să-i impun răbdare?

ACTRIȚA-JULIETA:

Nu tu, ci al tău nume mi-e inamic.
Nu-mi pare rău că tu ești Montechio,

Căci orice-ai fi ești tu.
Montechio nu-i nici mină,
Nici ochi, nici gură, nu...

(*Se oprește și se adresează suflerului.*)

Suflă, Ferruccio... n-ai subliniat aici?

FERRUCIO (*sufală tare*): Nici orice altă
parte...

ACTRIȚA-JULIETA:

Nici orice altă parte din corp...

(*Către director.*) Ți-am mai spus să-mi
schimbi fraza aceasta... E groznică...
Cum să spună o fată ca Julieta așa o
grozăvie...

DIRECTORUL: Asta-i culmea! Acuma
ai vrea să colaborezi cu Shakespeare!
Ți se pare groznică pentru că te gîndești
la prostii și n-o întonezi cum tre-
buie. Treci ușor peste ea și ai să vezi...
că merge.

ACTRIȚA-JULIETA (*accentuînd*):

Nici orice altă parte din corp...
Deci, totul este să porți alt nume.
Floarea, pe care vreo poveste
A botezat-o roză, tot dulce-ar mi-
rosi,
Chiar de-ar chema-o altfel.
Așa și tu; ai fi același scump
Romeo...

(*Directorul bufnește în ris.*)

De ce rizi? Găsești că sînt cara-
ghioasă?

DIRECTORUL: Nici gînd, dragă... Mi-a
venit în minte scrisoarea. Dacă e ade-
vărat? Dacă Romeo și Julieta cei ade-
vărați sînt în ladă? Ți dai seama?
(*Ride din ce în ce mai tare.*) Mi-aduc
aminte c-am citit într-o revistă un stu-
diu în care se spunea că într-adevăr la
Verona sînt mormintele lor... dar tru-
purile nu s-au găsit... Nu le-a văzut
nimeni niciodată... Dacă-s în ladă?

ACTRIȚA-JULIETA (*uitîndu-se cu ciudă
la director, către actorul Romeo*):
Dă-mi replica, dragă, prevăd că am
să-nnebunesc.

ACTORUL-ROMEO (*tare*):

Primesc tot, tot ce spui,
Iubito. Spune-mi numai că mă iu-
bești,

Și-ndată nu voi mai fi Romeo.

DIRECTORUL (*ca pentru el*): Formida-

bil... Să mai spui că în secolul nostru nu se pot întimpla minuni.

ACTORUL ROMEO (*Julietei*): Îți dai seama, cred, că nu putem repeta în asemenea condiții... Eu plec... și te las... Îmi pare rău dar n-am ce face.

ACTRIȚA-JULIETA: Plec și eu... Ce crezi... Dacă-l bufnește risul n-are decît să și-i puie pe cei din ladă...

DIRECTORUL: Dar, dragii mei... vă supărați degeaba. Mă mir ce fel de oameni sînteți... Ați venit la repetiție și-n loc să găsiți totul ca în toate zilele... ați văzut ce mi s-a întimplat... Lada și scrisorile stau în fața noastră. O ladă închisă și-năuntru... Romeo și Julieta. Adevărații Romeo și Julieta. Voi n-aveți suflet? N-aveți imaginație? Nu vă vine să săriți în sus? Dumneata ești femeie... Nu mori de curiozitate? Numai la gîndul că așa ceva ar putea să se întîmple, nu vi se înfioară pielea, nu vă stă inima în loc? Dacă, în clipa aceasta, ar cădea capacul și ați vedea deodată pe faimoșii eroi ai celei mai ideale iubiri, în carne și oase, n-ați rupe-o de fugă?

ACTRIȚA-JULIETA: Fantezie... Și încă de prost-gust. Sîntem în una mie nouă sute patruzeci și cinci. Mai bine pune să scoată lada afară, să nu ne trezim cu vreo explozie în scenă. Camaradele mele sînt în stare de orice...

DIRECTORUL: Camaradele tale... Le cunosc eu... Ți-ar fi trimis mai degrabă o cutie de bomboane otrăvite decît să cheltuiască atîția bani cîți trebuie pentru o mașină infernală...

REGIZORUL ASISTENT (*intrînd*): Vine domnul doctor...

ACTORUL-ROMEO: S-a dus repetiția... Punem cruce și aminăm premiera.

DOCTORUL (*intrînd*): Sînt la dispoziție! Ce s-a întimplat?

ACTORUL-ROMEO (*luînd-o înainte*): Domnul director nu se simte tocmai bine... Pretinde că în lada aceasta sînt doi oameni... Două cadavre...

DIRECTORUL: Te rog să nu te amesteci! În lada aceasta, expediată din Verona, un alchimist din evul mediu pretinde că a putut conserva corpurile lui Romeo și al Julietei și că, dacă le dăm să miroase elixir galben, pot reveni la viață...

DOCTORUL (*privînd pe cei din jur și văzînd că stau serioși și atenți, se duce la ladă. Regizorul a tras repede perdeaua de pe ea. Doctorul o atinge cu mîna, apoi o pipăie și, în cele din urmă, o miroase*): Curios. Miroase mai mult a pește.

DIRECTORUL: A stat cîteva secole într-un magazin de coloniale.

DOCTORUL: Unde-a stat?

FERRUCIO (*din cușcă, scofînd capul*): La „Gambarotta și Mamamella“...

DOCTORUL (*speriat de intervenția lui Ferrucio. Cu ezitări*): Vedeti... Eu am lăsat niște clienți la cabinetul meu și n-aș vrea să...

DIRECTORUL: Dar, doctore...

DOCTORUL: Văd... Sînteți foarte energic... Surescitat, mai bine zis...

DIRECTORUL: Sigur că sînt surescitat... Înebunesc. Dumneata îți dai seama ce-nseamnă pentru mine, artist, om de teatru, să-mi bage cineva în cap o asemenea absurditate? Mi s-a făcut morișcă în creier... Nu știu ce să mai cred... Imaginați-vă că acest lucru ar fi posibil. Dacă n-ar fi decît o farsă... Cum spuneti, sau numai ideea... și tot ar fi halucinant...

DOCTORUL: Mda... Ca idee... Nu știu, nu mă pot pronunța, nu-mi dau seama cît ar fi de originală... dar ca farsă, cu toate că nu sînt om de teatru, cred că ar fi complet deplasată.

ACTRIȚA-JULIETA: Rezultă altceva, mult mai grav, din toate acestea, dragă director. Rezultă că nu ai încredere în actori și te gîndești la himere... Dacă, prin imposibil, ai avea, aici în ladă, pe Romeo și Julieta, ne-ai svîrli afară din teatru, pe noi, imediat, și te-ai pune să faci spectacolul cu ei... Recunosc că din punct de vedere comercial ar fi lovitură, dar din punct de vedere artistic, ți-o garantez, catastrofă...

REGIZORUL ASISTENT: Uite și pe domnul comisar.

DOCTORUL: Și comisarul?

DIRECTORUL: L-am chemat să asiste la deschiderea lăzii... ca să avem toate acoperirile... toate garanțiile. În materie de miracole, medicina și poliția merg de obicei mîna în mîna...

COMISARUL: Bună dimineața! Ei, care-i cazul?

DIRECTORUL (*grăbit*): Aici avem o ladă, domnule comisar. Noi nu știm ce conține, dar o scrisoare care a sosit odată cu ea spune că înăuntru ar fi corpurile a doi îndrăgostiți care s-au sinucis și care au fost scoase din morminte.

COMISARUL (*sub musteață*): Profanare!

DIRECTORUL: Profanare, neprofanare, ce facem? O deschidem sau n-o deschidem?

COMISARUL: E adresată dumneavoastră personal?

DIRECTORUL: Da. Sigur. Uite adresa. Vine din Italia.

COMISARUL : N-are acte de vamă ?

Fract? Cum a fost declarată?

RECUZITERUL : Actele sînt la mine...

Pe fract scrie : „conține mostre fără valoare“.

COMISARUL : Atunci... S-o deschidem.

Dacă ar fi fost ceva suspect... ar fi mirosit ei, cei de la vamă... În orice caz, dați-vă mai la o parte... Mai bine puțină precauțiune... (*Toți se îndepărtează și rămîine mai aproape numai comisarul, care, în cele din urmă, se îndepărtează și el.*)

RECUZITERUL : Pot să încep ? (*Toți se privesc.*)

DIRECTORUL : Deschide-o !

COMISARUL : Deschide-o !

(*Recuziterul începe să desfacă scîndurile, și după ce scoate niște paie se vede al treilea capac.*)

REGIZORUL ASISTENT (*care a urmărit cu înfrigurare, sare în sus*) : Farsă ! Am spus eu... Ladă-n ladă și la mijloc o pisică moartă. Pun rămășag.

RECUZITERUL (*care a continuat să scoată paiele*) : Stați ! Uite altă scrisoare din aceea veche — pe pergament... (*O scoate.*)

DIRECTORUL (*luînd-o*) : Tot pe latinește, dar asta se pricepe ușor... „Silentium ! Silentium ! Silentium !“ Asta înseamnă : Tăcere ! Tăcere ! Tăcere ! De trei ori tăcere ! (*Se uită la cei din jur.*)

DOCTORUL : Oamenii maturi cad de multe ori în mintea copiilor... Cine face farse cunoaște și psihologia umană și mizează pe toate elementele de sugestie... Tăcere, tăcere, tăcere ! Adică să tăcem ca efectul să se producă în plin... neașteptat...

RECUZITERUL (*tare*) : Să-l deschidem și pe al treilea, domnule director ?

DIRECTORUL : Sssst ! Vorbește mai încet, că nu-s surd.

ACTRIȚA-JULIETA : Dar deschide-o odată, că m-am săturat... Asta-i culmea !... Îmi vine rău !...

DIRECTORUL : Doamnă, dacă nu vrei să stai liniștită și să asști în liniște, te rog să te retragi la cabină. Sîntem destul de enervați ca să mai asistăm și la alte scene. Farsă, nefarsă, e un moment pe care eu vreau să-l creez păstrînd indicația : Tăcere ! Tăcere ! Tăcere ! Mă enervează și pe mine destul, ca să mă opresc la mijloc și să nu merg pînă la capăt. Nu-ți închipui cred că ar putea cineva răbda să nu deschidă și al treilea capac... Să tăcem deci și... dă-i drumul, deschide-l !

(*Recuziterul începe să deschidă al treilea capac. Cînd de-abia a mișcat o scîndură, se aude vocea lui Ferruccio din cușcă.*)

FERRUCCIO : Asta-i păcăleală !... Porca miseria !

DIRECTORUL (*roș*) : Ferruccio ! Vezi-ți de treabă !

RECUZITERUL (*care se oprește*) : Să deschid mai departe ?

COMISARUL (*enervat*) : În numele legii, deschide ! (*Toți sînt cu atenția foarte sporită. Recuziterul, care a desprins toate scîndurile de sus, le dă pe toate jos, deodată.*)

REGIZORUL ASISTENT : E un balot. Un balot legat cu frînghii. Trebuie desfăcut...

COMISARUL : Taie frînghiile, domnule, că pierdem vremea...

RECUZITERUL (*căutîndu-se*) : Un cuțit... Dați-mi un cuțit...

DIRECTORUL : Un cuțit. Cine are un cuțit ?

REGIZORUL ASISTENT (*căutîndu-se*) : Eu n-am. Mă duc să cer portarului, că el are la bucatărie.

COMISARUL : Ce naiba, domnilor, n-are nimeni un cuțit, un cuțitaș ?

ACTRIȚA-JULIETA : Pumnalul ! Romeo, uite, ai pumnalul la costum.

ACTORUL-ROMEO (*scofîndu-l*) : Inutil. E de lemn.

FERRUCCIO (*scofînd mina din cușcă*) : Uite că am eu... (*Și arată un cuțitaș mic.*)

DIRECTORUL : Și de ce taci ? Ești nebun ? Dă-l încoace. (*Ia cuțitașul și-l dă recuziterului.*)

RECUZITERUL (*privînd cuțitașul*) : Aoleu ! Asta-i bun de tăiat broaște. Nu tai frînghiile astea nici pînă miîne...

FERRUCCIO (*revoltat*) : E Sölingen ! L-am ascuțit chiar ieri. Poți să te bărbieresti cu el...

DIRECTORUL : Hai, domnule, odată... Încearcă ! Auzi că taie !

(*Recuziterul începe să taie frînghiile.*)

REGIZORUL ASISTENT : Pe-o mie de lei că vine alt capac.

DIRECTORUL : Dacă mai scoți o vorbă, te dau afară, nenorocitul ! (*Recuziterul a reușit să taie frînghiile și acum despică sacul.*) Umblă încet cu cuțitul să nu atingă ceva...

(*Recuziterul a crăpat sacul pe care-l dă la o parte și se vede un strat de vată. Se apropie cu toții, pipăie și încep să tragă din vată. Recuziterul, scofînd o bucată mai mare, cam de la mijloc, exclamă.*)

RECUZITERUL : Doamne ! O mină ! O mină de om !

COMISARUL (*luîndu-și meseria în primire*) : Stați pe loc... Nu se mai atinge

nimeni! Dați-vă la o parte! Nu!
Înapoi!

(*Se apropie numai el, și, începînd să dea jos vata, bucată cu bucată, descoperă două superbe corpuri, în mărime naturală, ținîndu-se de mîna și reprezentînd pe Romeo și Julieta, în minunate costume. Sint amîndoi de o frumusețe răpitoare.*)

REGIZORUL (*care se apropie pe furiș și-i atinge cu mîna*): Parcă stau gata să vorbească.

COMISARUL (*dîndu-i peste mîna*): Nu pune mîna, domnule!

DOCTORUL (*apropiîndu-se*): Îmi dați voie...

COMISARUL: Nu... încă nu... Să vedem întîi despre ce este vorba.

DOCTORUL: Sînt medic, domnule comisar...

COMISARUL (*retrăgîndu-se politicos*): Oh, pardon, scuzați... Poftim...

DOCTORUL (*se apropie și examinează, pipăind fetele și căuțînd să miște pleoapele*): Sînt două păpuși de ceară, admirabil executate...

DIRECTORUL: Ce splendoare!

RECUZITERUL (*mut de admirație*): Așa o Julieta n-avem noi la spectacol, domnule director!

ACTRIȚA-JULIETA (*sărînd arsă*): Ce-ai spus? Și dumneata te-amesteci? Și dumneata îți dai părerea?

RECUZITERUL: Spuneam și eu așa... ca om... Ia priviți ce frumusețe. S-o mănînci, nu altceva...

ACTRIȚA-JULIETA (*cu dispreț*): Frumusețe! Știi dumneata ce-i frumusețe?!!

DIRECTORUL: Degeaba te superi. E fermecătoare! Așa am visat-o totdeauna pe Julieta.

ACTRIȚA-JULIETA: Gusturi... O fetișcană ca oricare... Ce legătură are ea cu Julieta pe care o joc eu... Julieta lui Shakespeare...

DIRECTORUL: Are legătură. Shakespeare, cînd a scris piesa, pe cine-a avut în fața ochilor? Pe tine sau pe dînsa?

ACTRIȚA-JULIETA: Nici măcar nu corespunde cu textul. Julieta trebuie să fie blondă... Julieta trebuie să fie plăpîndă, gingașă... uite-așa... și ea are o figură energică, voluntară... Nu e deloc tipul care rezultă din text...

FERRUCIO (*din cușcă, ieșînd afară, violent*): E tipul adevărat de italiancă. La Verona toate fetele sînt ca ea... (*Plîngînd.*) Ce bine seamănă con la mia sorella. O cara mamma! O bella Italia! O sole mio!

DIRECTORUL: Ce ai, Ferruccio?

FERRUCIO: Nimic, domnule director.

Mi-am adus aminte de sora mea, care a murit otrăvită... Seamănă cu ea...

DIRECTORUL: Bine, bine, să lăsăm asta acuma...

ACTORUL-ROMEO: Ei, acum cred că v-ați răcorit... V-ați liniștit! Ai primit în ladă două manechine minunate și punct. Dă ordin să le scoată și să le pună afară, în vitrina teatrului. Luminează-le frumos și vom avea o reclamă de zile mari. Așa ceva n-ar putea să facă nimeni la noi în țară... Sînt o capodoperă... Zic, să le pui chiar așa cum sînt... Sub el, scrii pe-un carton numele meu, și sub ea, numele minunatei noastre prietene.

ACTRIȚA-JULIETA: Da, asta ar fi o idee bună. Dar cu o condiție. Să-i scoateți peruca asta brunetă și să-i facă o perucă blondă la fel cu asta, ca să semene cu mine... Ia stați! Am o idee... Ce-ar fi să-mi schimb rochia cu a ei. E foarte frumoasă. Domnule regizor, cheamă te rog croitoreasa...

ACTORUL-ROMEO: Eu nu. Îl prefer pe al meu... E mai de teatru... Păcat că l-au îmbrăcat cu un costum autentic...

Nu face efect. Teatrul e altceva...

CROITOREASA: Da, doamnă!

ACTRIȚA-JULIETA: Ia vezi tu, dragă, n-am putea să schimbăm rochiile? Să i-o pui ei pe-a mea și s-o îmbrac eu pe aceea?

CROITOREASA (*scoate repede metrul și măsoară talia manechinului*): Nu se poate, doamnă... are la talie cincizeci și cinci... și dumneavoastră aveți optzeci...

ACTRIȚA-JULIETA: Păcat... Mi-ar fi stat foarte bine...

CROITOREASA: Mai aveți nevoie de ceva?

DIRECTORUL: Cum stai cu costumele?

CROITOREASA: Stau bine! Mai trebuie să întăresc la spate chiloții domnului Romeo, și-s gata. (*Iese.*)

ACTORUL-ROMEO: Orice s-ar spune. Viața-i una, teatru-i alta. Cum ar putea, pe scenă, să joace rolul meu, un băiețandru ca ăsta... ăsta n-are nici optsprezece ani... Și ca... n-are nici paisprezece... E posibil?

DIRECTORUL (*luînd repede textul de la Ferruccio, citește*): „Mama! Ascultă... Fata începe să se mărească... Doica: Știu, cum să nu-i știu eu vîrsta!?! Ar trebui să fiu uitucă... Ani, în Capăt nici paisprezece n-are...”

ACTRIȚA-JULIETA: Și ți se pare că eu nu arăt vîrsta rolului? Nu te uita la mine de aici de pe scenă... Să te duci în sală, la spectacol, cînd sînt grimată, fardată, cu peruca pe cap... și sînt aprinse reflectoarele... Am o cutie de

- „fond de teint“ tomcai de la Hollywood... Iluzia, dragă directoro, iluzia... Noi aici nu vindem publicului realității... vindem iluzii...
- DIRECTORUL** : Să nu fie numai o iluzie a ta... Citește ziarele... Au și început să te ia în primire... Eu n-am avut încotro, pentru că ai adus banii... dar presa nu vrea să știe... Ai citit „Ecolul teatral“ de ieri ?
- ACTRIȚA-JULIETA** : Nici nu-mi pasă. Acolo e unul care a vrut ceva și eu l-am refuzat. Ce scrie ?
- DIRECTORUL** : Scria că faimosul Institut de frumusețe la care te aranjezi tu a chemat un mare epidermist ca să-ți întărească pielea de lângă ureche... Zice că nu mai suportă o nouă cusătură...
- ACTRIȚA-JULIETA** : Idiot. Ai face bine să nu mai citești toate porcăriile din presă. Calomniile plătite de dușmancele mele...
- ACTORUL-ROMEO** : Totuși, n-ar fi rău dac-ar fi evitate... Domnul care scrie poate fi potolit cu câteva bancnote... Nu de altceva... dar se răsfrînge și asupra mea... Eu am bănuț că are să se întîmple astfel. Birfeala a început, dar... Pentru motivul acesta am evitat întotdeauna să joc piese cu prună...
- DOCTORUL** : Piese cu ce ?
- ACTORUL-ROMEO** : Cu prună. Așa le spun eu la piesele acestea unde ambele roluri principale sînt egale. Știi ? Ca la o prună cînd o rupi în două jumătăți... Dacă într-una din ele găsești un vierme, o svîrlă și pe cealaltă...
- ACTRIȚA-JULIETA** : Te rog să-ți explici metafora.
- ACTORUL-ROMEO** : E fără explicație... Desemn fără cuvinte...
- ACTRIȚA-JULIETA** (*ca la piață*) : Și dumneata crezi că mie-mi place să joc piese cu „prună“ ? Viermele e în picioarele dumitale... Mă sufocă salicilatul cînd te-apropii de mine ! Romeo cu șoșoni !
- ACTORUL-ROMEO** : Reumatismul meu e la picioare... nu la „figură“.
- ACTRIȚA-JULIETA** : Ninon de Lenclos a fost frumoasă pînă la optzeci de ani...
- ACTORUL-ROMEO** : Da, dar avea și ea un necaz, și-a lăsat o cugetare : „Dumnezeu a făcut o greșală... trebuia ca ridurile la femeie să se facă numai la călcîie“...
- DIRECTORUL** : E posibil să existe pe lume atîta lipsă de bun-simț ? E nevoie de contraste pentru a se detașa un lucru frumos ? E atît de lipsit de forță un lucru frumos încît nu poate anula urdorile dinprejur ? În clipa aceasta înteleg pe acela care-a cîrpit două palme unuia care-și sufla nasul privind pe Veneta din Millo !
- COMISARUL** : Domnule director... după cite văd ați trecut la treburile dumneavoastră de casă... Cred că nu mai este nevoie de prezența mea... Ați văzut și dumneavoastră. Nu e nici un „caz“.
- DIRECTORUL** : Da... bine faci, domnule comisar. Se pare că instinctul dumitale funcționează mai sănătos decît... raționamentele... dumnealor... Îți mulțumesc și te rog să mă ierți că te-am deranjat.
- COMISARUL** : Nu face nimic. Mi-a făcut plăcere să viu și eu pe „scenă“. Zic, totuși, să-i puneți la răceală... Ceara, știți, se topește și curge... Păcat ar fi...
- DIRECTORUL** : Ai dreptate... Asta e o idee bună. Iartă necazul.
- COMISARUL** : Nici un necaz. Datoria noastră e să venim nu numai acolo unde s-a executat faptele, ci și acolo unde poate fi prevenit. La dumneavoastră n-a fost cazul, căci... se vede... nu e vorba de persoane... Sînt manechine... Și la păpuși vă pricepeți dumneavoastră mai bine ca noi. Vă salut... (*Iese.*)
- ACTRIȚA-JULIETA** : Ei... acumă cred că închidem panorama... V-ați lămurit. Trimiteti momiile în vitrină și dați drumul la treabă... Eu am băgat bani în pielea asta...
- ACTORUL-ROMEO** : Domnule director... Presimt... Presimt că voi avea o criză de sciatică și că nu voi putea juca poimîine... Ar fi bine să căutați o dubură...
- ACTRIȚA-JULIETA** : Vrei să fugi ? Atunci va trebui să dai înapoi toți banii pe care i-ai luat și să plătești despăgubiri.
- ACTORUL-ROMEO** : Sciatica mea poate fi oricînd constatată de medic... așa că, e un caz de forță majoră. Cît privește banii, ar fi bine să nu pomenești mereu de ei... Știu precis de unde vin... așa că...
- ACTRIȚA-JULIETA** : Mizerabile ! Infectule !
(*Se aude deodată o muzică în culise.*)
- DIRECTORUL** : Dar ce-i asta ?
- REGIZORUL ASISTENT** : A venit orchestra să repete. Ieri n-au putut termina repetiția, c-a lipsit și trompeta și flautul.
- ACTRIȚA-JULIETA** : Ai să dai socoteală de toate insinuările pe care le faci...
- ACTORUL-ROMEO** : Aș fi dat, bucuros, soțului dumitale... dar a murit sâracul de zece ani. A băut o cafea și-a murit... Parc-așa au scris ziarele...
- ACTRIȚA-JULIETA** (*tipînd*) : Ești un calomniator ! Soțul meu era cardiac.
- ACTORUL-ROMEO** : Se poate. Ți-a mai rămas ceva din cafeaua aceea ?

ACTRIȚA-JULIETA (scenă de isterie):
Nu mai pot suferii... Luați bestia din
fața mea! Dați-l afară din teatru! Tri-
meteți-l să joace la circ! La bilci!

(*Recuziterul și Regizorul stau tot tim-
pul pe lângă manechine. Doctorul ascultă
cearta. Directorul se plimbă prin fund,
meditând... Regizorul, care s-a apropiat
cel mai mult, caută în punga lui Romeo
și găsește un flacon. Emoționat, îl arată
recuziterului, care-i face semn să-l dea
păpușilor să-l miroase. De emoție uită
să agite flaconul și începe să-l treacă pe
sub nasuri...*)

ACTORUL-ROMEO: De ce-ți pierzi
cumpătul? Chiar la circ sau la bilci
dacă joc... tot artă fac. Dar tu, dacă nu
prinzi pe unul cu bani să te susție, ce
faci? Nu mai ești tînără, ca s-o începi
de la capăt. Doar strada... Trotuarul...
cu preț redus...

ACTRIȚA-JULIETA: Domnule director...
dacă individul acesta mă rămîne o
clipă în fața mea... eu dau foc teatrului.
E salariatul meu. Eu îl plătesc... Toți
trăiți din banii mei... Cheamă oamenii
să-l dea afară... Afară!

ACTORUL-ROMEO: Intii am să fumez
o țigară și pe urmă am să plec singur,
ca să respir puțin aer curat. (*Se așază
pe scaun și aprinde o țigară.*)

ACTRIȚA-JULIETA: Acuma să ieși! În
clipa aceasta! N-ai voie să fumezi pe
scenă... (*Strigă.*) Pompier!

ACTORUL-ROMEO: Degeaba strigi.
Nu-i pe scenă. L-am trimis cu pînă la
poștă.

ACTRIȚA-JULIETA: Ieși! Ieși! Că mă
scoți din minți! (*În clipa aceasta cele
două manechine tresar și se mișcă. Des-
chid ochii, se privesc, își surid și co-
boară din ladă... Regizorul, recuziterul
și doctorul rămîn împietriți... Directorul,
care e prin fund, n-a observat. Cei doi
își continuă cearta.*) Ieși că te omor!
Mizerabile! (*Și-i cîrpește o palmă.*)

(*Actorul Romeo se ridică brusc și,
luînd-o de păr, o zgîlție trîntind-o jos.
Adevărații Romeo și Julieta, văzînd scena,
într-o expresie de imensă groază, se string
unul lângă altul și se retrag spre mijlocul
scenei. În clipa aceasta, în timp ce Ac-
trița-Julieta urlă, directorul vede și, ca
nebul, se repede.*)

DIRECTORUL (urlînd): Încetați! Opri-
ți-vă! (*Fără glas.*) Minune!

(*Actorul Romeo și actrița Julieta, pri-
vind, au văzut și rămîn ca de piatră. La
o mișcare de înaintare a Doctorului, Re-
gizorului și Recuziterului spre ei, adevă-
rații Romeo și Julieta fug. Romeo sare*

*zidul din scenă și Julieta urcă în casă.
Cei trei vor să-i urmărească.*)

DIRECTORUL (oprindu-i): Înapoi! Lă-
sați-i singuri. Nu vă apropiați! As-
cundeți-vă pe unde puteți!

(*Toți se ascund pe unde pot. Actrița-
Julieta și actorul-Romeo își pun în față
scaunul după care stau pîtiți. Liniștea în-
cepe să fie sporită de muzica care dă at-
mosferă. Romeo sare zidul și privește spre
balcon. Julieta apare în balcon, speriată.
Mișcările lor încep să concorde cu mu-
zica. Romeo o vede și-i face semn cu cele
mai elegante gesturi. Ea coboară grațioasă
pe scara de frînghie și, cînd ajunge jos,
Romeo o cuprinde și amîndoi se sărută
prelung pe un moment muzical. Actrița-
Julieta, actorul-Romeo, Directorul și cei-
lalți, prinzînd curaj și văzînd că sărutarea
se prelungește, ies din ascunzătorii și se
îndreaptă spre cei doi, încercîndu-i cu
cele mai bune intenții. Cînd sînt la doi
pași de înamorați, aceștia simt, se des-
prînd și fug în dreapta scenei, spre ram-
pă... unde, văzînd că nu pot sări în sală,
se opresc îngroziți. Grupul înaintează spre
ei ca pentru a începe o explicație, dar
cînd se apropie, cei doi fug îngroziți în
stînga scenei...*)

DIRECTORUL: Cum s-au trezit?

REGIZORUL ASISTENT: Eu le-am dat
să miroase...

DIRECTORUL: Și n-ai agitat flaconul?
REGIZORUL ASISTENT: Nu... am uit-
tat...

DIRECTORUL: Nenorocitele... i-am pier-
dut... Nici n-aud și nici nu vor mai
putea, sărmanii, să scoată un cuvînt...

(*Se îndreaptă încet spre ei, ca spre o
pasăre pe care vrei s-o prinzi. Julieta vă-
zîndu-i că se apropie, scoate repede o
sticluță și bea tot conținutul. Grupul se
oprește înmurmurînd. Julieta se împleti-
cește, dar Romeo o ia în brațe și-o duce
de-o așază pe piatra din mijlocul scenei.
Julieta îl mai mîngîie o dată și, sărutîndu-
l, moare... Romeo, îndurerat, se des-
prînde și, ca nebul, privește în dreapta și
în stînga... Uăzînd grupul, pornește spre
ei cu ochii măriți de furie... Grupul se
retrage pe măsură ce Romeo ajunge în
dreptul fiecăruia... Ultimii pe care-i vede
sînt cei doi actori... O revoltă puternică îl
face să-și astupe fața cu mîinile și, cu
pași șovăitori, se îndreaptă spre piatra
unde Julieta e moartă... O privește și,
scofînd pumnalul, și-l înfige în inimă,
îmbrățișîndu-și iubita, ca să moară înlăn-
țuit de ea... Muzica a urmărit toată acțiu-
nea.*)

DIRECTORUL: Au murit a doua oară!